

Sarpsborg kommune
Postboks 237
1702 SARPSBORG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 - Sarpsborg kommune

Sarpsborg kommune har gjentakende avvik fra sekundærrenserekravet for BOF₅ ved Alvim avløpsrensaneanlegg. Statsforvalteren følger opp kommunen gjennom forpliktende tiltaksplan for ny biologisk renseløsning og utbygging av Alvim avløpsrensaneanlegg.

Så lenge Alvim avløpsrensaneanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrensaneanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Kommunen skal betale et gebyr på 7 800 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporterings skjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025.

Vi viser til egenkontrollrapportene og årsrapportene for Sarpsborg kommune sitt avløpsnett, Alvim avløpsrensaneanlegg og slambehandling.

Avløpsnettet til Alvim avløpsrensaneanlegg

Dere har for 2023 rapportert at det er 56 999 innbyggere, totalt 57 834 med Isefoss avløpsrensaneanlegg, og 2 284 fritidsboliger tilknyttet dette avløpsnettet. Dette er en økning fra sist rapporteringsår da dere rapporterte om 56 753 innbyggere og 2 214 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet.

Dere har rapportert at det er 108 installerte nødoverløp og 175 regnvannsoverløp på avløpsnettet tilknyttet Alvim avløpsrensaneanlegg. Dette er en økning fra sist rapporteringsår da dere rapporterte om 105 nødoverløp og 69 regnvannsoverløp.

Dere har beregnet at det var et samlet utslipp av 178 685 m³ urensset avløpsvann og 326 kg fosfor fra nødoverløp og regnvannsoverløp på avløpsnettet i Sarpsborg kommune i 2023. Til sammenligning

rapporterte dere at 124 230 m³ urensset avløpsvann og 465 kg fosfor gikk i overløp fra avløpsnettets i 2022.

Alvim avløpsrensaneanlegg

Det er for 2023 rapportert at Alvim avløpsrensaneanlegg har mottatt og behandlet 8 164 606 m³ avløpsvann og at 257 226 m³ har gått i overløp ved avløpsrensaneanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 3,05 % av alt vann inn til avløpsrensaneanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er en nedgang fra det dere rapporterte i 2022 (3,8 %).

Dimensjonerende kapasitet for Alvim avløpsrensaneanlegg er oppgitt til å være 60 000 pe BOF₅. Dere har rapportert at tilført mengde organisk stoff i maksuke i 2023 var 65 874 pe BOF₅. Dette stemmer med vår utregning. Når vi ser på enkeltprøve med størst tilførsel av BOF₅ (23.11.2023) så utgjør dette 65 610 pe tilført Alvim avløpsrensaneanlegg i maksuke. Dette betyr at Alvim avløpsrensaneanlegg er overbelastet med organisk stoff.

Alvim avløpsrensaneanlegg overholdt rensekrevet for fosfor på 90 % i 2023. Anleggets beregnede årlige middelvei var 93,21 % for fosfor.

Anlegget har avvik fra sekundærrensekrevet for BOF₅ i rapporteringsåret. Det er totalt 4 av 24 enkeltanalyser som ikke overholder kravet til enten renseeffekt på 70 % eller en utslippskonsentrasjon på 25 mg O₂/l for BOF₅. I henhold til tabellen i forurensningsforskriften § 14-13 tillates det at maksimalt 3 prøver ikke overholder rensekrevene. Videre er det 2 enkeltanalyser med 100 % - overskridelser for BOF₅, dvs. at konsentrasjonen i utslippet er over 50 mg O₂/l samtidig som renseeffekten er under 70 %. Slike 100 % - overskridelser regnes som et avvik på sekundærrensekrevet i seg selv, og skal varsles Statsforvalteren jf. forurensningsforskriften § 14-14.

Alvim avløpsrensaneanlegg har i dag ikke sekundærrensetrinn. Men vi ser at anlegget renser bedre for BOF₅ og KOF_{CR} for 2023 enn for foregående år. Sarpborg kommune har igangsatt arbeid med å bygge sekundærrensing og nitrogenfjerning ved Alvim avløpsrensaneanlegg. Det nye anlegget skal stå klart 31.12.2026. Kommunen må iverksette tiltak for å drive i henhold til regelverket frem til nytt rensetrinn er på plass, jf. forurensningsloven § 7.

Alvim slambehandling

Anleggets kapasitet er 2 458 tonn TS per år. Totalt 2 166 tonn TS (58 001 tonn våtvekt) ble behandlet i slambehandlingsanlegget i 2023. Alvim slambehandling mottok 16,8 tonn TS fra Isefoss RA, og 54,4 tonn TS fra septikanlegg i kommunen i tillegg til eget avløpsslam fra Alvim rensaneanlegg. Ca. 1 043 tonn TS ble disponert til jordbruksarealer og 693 tonn TS ble lagt på eget lager. Resten var massetap grunnet utnyttelse av biogass eller fakling.

Kommunen rapporterer om at 1 203 tonn TS har analyser på slam som ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II).

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

Sarpborg kommune har krav i sin utslippstillatelse om å utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som påvirkes av avløpsvann som tillatelsen omfatter.

Vi minner om at alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø

(<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført.

Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som

skal registreres i henhold til Vannmiljøets kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Andre forhold

Sarpsborg kommune har den 10.07.2023 sendt oss søknad om tillatelse til utslipp av avløpsvann fra tettbebyggelse i kommunen etter forurensingsforskriften kap. 14. Dere sendte den 17.08.2023 klage på vurdering av BAT-krav. Dere oppgir i tilleggsrapporteringen «Årsrapport for avløpsdata» at søknaden ligger i hvile i påvente av tilbakemelding på klage dere har sendt til Miljødirektoratet vedrørende krav om BREF Waste Treatment etter Industriutslippsdirektivet. Vi viser til vårt brev 06.09.2023 om svar vedrørende klage på om BAT-krav for slamhåndtering skal inngå i søknadsgrunnlaget. Vi viser også til vårt brev av 12.09.2023 om orientering om anmodning om opplysninger til søknad.

Vi starter ikke vår saksbehandling av søknaden før vi har fått tilsendt en komplett søknad. Dersom vi ikke mottar etterspurt informasjon innen 01.07.2024, så vil vi vurdere å avise søknaden.

Konklusjon

Alvim avløpsrensaneanlegg har gjentakende avvik fra sekundærrenserekravet for BOF5. Kommunen er i prosess med å bygge et biologisk rensetrinn ved anlegget, og følges opp gjennom forpliktende fremdriftsplan.

Så lenge Alvim avløpsrensaneanlegg ikke overholder krav til utslipp, vil nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter, bli betraktet som en forsettlig økning i ulovlige utslipp.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2023 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek: [Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Oslo og Viken](#).

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2024. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 3 900 kroner per egenkontrollrapport. For Sarpsborg kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på innsendte egenkontrollrapporter. Dere må betale 3 900 kroner i gebyr for vår samlet saksbehandling av egenkontrollrapportene for avløpsnett og

avløpsrenseanlegg, og 3 900 kroner for vår saksbehandling av egenkontrollrapport for slambehandling. Samlet gebyr vil derfor utgjøre kroner 7 800.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ALVIM RENSEANLEGG
Kommunedirektør Turid Stubø Johnsen
Direktør teknisk Liv Karin Sørli

Postboks 237 1702 SARPSBORG